R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

Dosar nr. 8110/2/2013

SENTINŢA CIVILĂ NR.1107
Şedinţa publică din 03.04.2014
Curtea compusă din:
PREŞEDINTE: MĂIEREANU IULIANA
GREFIER: BARBULI ANIŞOARA

****

Pe rol fiind soluţionarea acţiunii în contencios administrativ şi fiscal formulată de reclamantul **CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII** în contradictoriu cu pârâtul **MIHALCA GHEORGHE,** având ca obiect „constatare calitate colaborator al Securităţii".

Dezbaterile au avut loc în şedinţa publică de la 19.03.2014, fiind consemnate în încheierea de şedinţă de la acea dată la care Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, conform art. 396 alin.1 Cod procedură civilă, republicat, a amânat pronunţarea la data de 26.03.2014 şi ulterior la 02.04.2014 şi 03.04.2014, când pronunţă următoarea sentinţă:

C U R T E A,

Deliberând asupra cauzei de contencios administrativ de faţă, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanţe sub nr. 8110/2/2013, reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a solicitat ca prin hotărârea ce se va pronunţa să se constate existenţa calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe pârâtul Mihalca Gheorghe.

În motivarea în fapt a acţiunii, reclamantul a arătat că pârâtul este consilier local în cadrul Consiliului Local al comunei Santău, judeţul Satu Mare şi conform prevederilor art. 3 lit. g, coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din O.U.G. nr. 24/2008, Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii verifică din oficiu, sub aspectul constatării calităţii de lucrător sau colaborator al Securităţii, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnităţile sau funcţiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h) ind.1.

Reclamantul susţine că din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/1/1224 din 16.05.2013 şi al înscrisurilor ataşate acţiunii, rezultă că pârâtul a fost recrutat iniţial la data de 29.11.1976, de către Biroul de Contrainformaţii Militare din cadrul U.M. 02928 Oradea, sub numele conspirativ Marin Viorel, pentru „cunoaşterea şi prevenirea sustragerii sau pierderii de armament sau muniţie de către militarii în termen /.../". La aceeaşi dată a consimţit colaborarea prin semnarea unui angajament olograf. La data de 12.07.1977 s-

a propus încetarea legăturii deoarece pârâtul a fost lăsat la vatră la 30.06.1977, iar concomitent, s-a propus transferul dosarului personal la I.J.S. Cluj, deoarece respectivul era student în anul I la Facultatea de Zootehnie din cadrul Universităţii Cluj-Napoca.

La data de 01.11.1977, pârâtul a fost contactat de I.J.S. Cluj, Serviciul 1, în scopul continuării colaborării şi a fost reinstruit asupra problemelor pe care să le semnaleze din mediul studenţesc. După terminarea facultăţii, dosarul personal şi mapa anexă au fost transferate la I.J.S. Satu-Mare, iar la data de 04.12.1981, pârâtul a fost „reînregistrat" în calitate de colaborator, sub acelaşi nume conspirativ, de către Securitatea Tăşnad. Pârâtul a consimţit această continuare a colaborării prin semnarea unui nou angajament olograf.

Reclamantul arată că pentru colaborarea prin furnizare de informaţii trebuie îndeplinite cumulativ două condiţii, respectiv, informaţiile furnizate Securităţii, indiferent sub ce formă, să se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist şi să vizeze îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Reclamantul apreciază că îndeplinesc prima condiţie impusă de legiuitor o parte dintre materialele olografe furnizate în cea de-a doua perioadă, materiale păstrate în mapa anexă care a fost arhivată sub cota R 190218, care se referă la nemulţumirile manifestate de studenţii B.D şi G.G. faţă de măsurile luate de conducerea de partid şi de stat, precum şi la audierea de către studentul S.V. a emisiunilor postului de radio Europa Liberă, în prezenţa colegilor de cameră din cămin, inclusiv, comentariile făcute de un student pe marginea celor audiate.

De asemenea, reclamantul consideră că şi ce-a de-a doua condiţie este asigurată, deoarece nu se poate reţine că furnizarea unor informaţii de asemenea natură nu a fost făcută conştient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Prin furnizarea acestor informaţii, pârâtul a conştientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delaţiunile sale se pot lua măsuri de urmărire şi verificare şi prin urmare, a vizat această consecinţă. Reclamantul consideră astfel că informaţiile furnizate de pârât au vizat îngrădirea dreptului la viaţă privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice.

În drept, reclamantul şi-a întemeiat acţiunea pe dispoziţiile art. 3 lit. g, art. 2 lit. b, art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a, art. 11 alin. 1 din O.U.G. nr. 24/2008, coroborate cu art. 31 şi art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de organizare şi funcţionare al C.N.S.A.S, adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008.

În dovedirea acţiunii, reclamantul a înţeles să se folosească, în copie, de următoarele înscrisuri: Nota de Constatare nr. DI/I/1224 din 16.05.2013, aprobată de Colegiul C.N.S.A.S.; Dosarul R 2420 (cota C.N.S.A.S.), integral; Dosarul R 190218 (cota C.N.S.A.S.), integral.

Prin întâmpinarea formulată în cauză, pârâtul a invocat excepţia lipsei de interes, cu motivarea că accesul la informaţiile de interes public pentru toate persoanele beneficiare ale acestui drept, ca modalitate de lucru a C.N.S.A.S. cu privire la existenţa sau inexistenţa calităţii de lucrător al securităţii sau de colaborator, l-a vizat în legătură cu ocuparea demnităţii de consilier local în cadrul Consiliului Local al Comunei Santău si nu în legătură cu faptul depunerii candidaturii la alegerile locale din anul 2012.

În acest context, susţine că verificarea declaraţiei pe proprie răspundere trebuia demarată în perioada de exercitare a mandatului de consilier local, deoarece legiuitorul a prefigurat o astfel de situaţie, motiv pentru care, prin art. 5 alin. 5 din O.U.G. nr. 24/2008 se prevede obligativitatea C.N.SA.S. de verificare cu prioritate a persoanelor, în funcţie de motivul care generează modificarea, respectiv candidare, alegere sau numire.

Pârâtul afirmă că necomunicarea notei de constatare prealabil introducerii acţiunii în constatarea calităţii de colaborator al Securităţii, constituie o veritabilă încălcare a drepturilor şi intereselor sale legitime, respectiv a dreptului la informaţie, în sens restrâns şi a dreptului la apărare, în sens larg. Astfel, arată că Nota de constatare i-a fost comunicată prin adresa nr. P4096/13 din 20.12.2013, parvenindu-i la data de 30.12.2013, în timp ce acţiunea a fost înregistrată la Curtea de Apel Bucureşti în data de 17.12.2013.

Pe fondul cauzei, pârâtul a solicitat respingerea acţiunii ca nefondată, arătând că nu sunt îndeplinite cumulativ condiţiile prevăzute de art. 2 lit. a şi b din O.U.G. nr. 24/2008.

Pârâtul susţine, în esenţă, că activitatea sa nu se încadrează în noţiunea de colaborator al Securităţii, astfel cum este definită de art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, deoarece nu a furnizat informaţii despre persoanele aflate în atenţia securităţii, cu privire la comportamentul şi concepţiile acestora, viaţa de familie, legături între persoane, dorinţa de a pleca în străinătate şi nici cu privire la comentarii şi manifestări necorespunzătoare a unor persoane despre aspecte ale activităţii organelor de partid şi de stat.

Pe de altă parte, arată că pentru perioada ulterioară efectuării stagiului militar, evenimentele au urmat un curs străin de voinţa sa, care, în calitate de student, a fost contactat de organele securităţii din Cluj-Napoca şi obligat să dea informaţii despre diferite persoane indicate de către securişti, fără să i se fi cerut un angajament sau acordul de colaborare.

Mai mult, toate notele de informare au fost scrise la dictarea reprezentantului Securităţii, care avea informaţii despre persoana sau persoanele vizate, despre activităţile acestora, despre locul unde s-au petrecut evenimentele despre care îi cerea să informeze, argumentându-şi nevoia unei note din partea sa doar pentru a întări informaţiile altor informatori.

Pârâtul consideră, că raportat la notele informative la care reclamantul face referire în cuprinsul acţiunii în constatare, nu este îndeplinită condiţia legală ca informaţia furnizată să fi vizat activităţi sau atitudini potrivnice regimului comunist şi nici cea de-a doua condiţie legală, respectiv ca informaţia furnizată să vizeze îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

În conformitate cu dispoziţiile art. 248 alin. 1 C.pr.civ., republicat, analizând cu prioritate excepţia lipsei de interes invocată de către pârât, Curtea constată următoarele:

Interesul, ca şi condiţie de exercitare a acţiunii civile, reprezintă folosul practic imediat pe care îl are o parte pentru a justifica punerea în mişcare a procedurii judiciare.

Din preambulul O.U.G. nr. 24/2008 şi aşa cum a reţinut Curtea Constituţională prin Decizia nr. 267/24.02.2009, scopul ordonanţei este cel de

deconspirare a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarelor întocmite de Securitate, prin consemnarea publică – publicarea în Monitorul Oficial, fără să promoveze răspunderea juridică şi politică a acestora.

Legiuitorul a recunoscut interesul opiniei publice de a fi informată cu privire la persoanele care au avut calitatea de lucrător sau colaborator al Securităţii, acesta fiind interesul promovării prezentei acţiuni în constatare.

În cauză, verificarea pârâtului a fost declanşată în baza prevederilor art. 3 lit. g, coroborat cu art. 5 alin. 1 teza a II-a din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008.

Potrivit art. 5 alin. 1 teza a II-a din O.U.G. nr. 24/2008, „Verificarea calităţii de lucrător al Securităţii ori de colaborator al acesteia se face din oficiu pentru persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnităţile ori în funcţiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h^1), inclusiv pentru cele aflate în exerciţiul respectivelor demnităţi ori funcţii la data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă."

În conformitate cu dispoziţiile legale menţionate, condiţia esenţială pentru declanşarea procedurii de verificare de către C.N.S.A.S. a constituit-o calitatea pârâtului de candidat la funcţia de consilier local, iar împrejurarea că ulterior obţinerii mandatului au intervenit modificări în privinţa exercitării acestuia, nu este de natură a afecta desfăşurarea procedurii prevăzute de O.U.G. nr. 24/2008.

Prin urmare, îndeplinirea cerinţelor legale ale condiţiei interesului se constată la momentul depunerii candidaturii şi nu la data emiterii notei de constatare sau a introducerii acţiunii în constatare. Verificarea candidatului are ca finalitate eliberarea unei adeverinţe din care să rezulte că persoana verificată nu a avut calitatea de lucrător al Securităţii sau de colaborator al acesteia, conform art. 8 lit. b coroborat cu art. 9 din O.U.G. nr. 24/2008 sau introducerea unei acţiuni în constatare a calităţii de lucrător al Securităţii sau de colaborator al acesteia, potrivit art. 8 lit. a din acelaşi act normativ.

În ceea ce priveşte susţinerile pârâtului referitoare la obligaţia C.N.S.A.S. de a comunica nota de constatare persoanei verificate prealabil sesizării instanţei de judecată, Curtea apreciază că sunt nefondate.

Astfel, art. 8 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008 stabileşte competenţa Colegiului C.N.S.A.S. de a aproba nota de constatare şi a dispune Direcţiei juridice introducerea unei acţiuni în constatare a calităţii de lucrător al Securităţii sau de colaborator al acesteia.

De asemenea, dispoziţiile art. 10 alin. 1 din actul normativ menţionat, prevăd numai obligaţia C.N.S.A.S de a comunica nota de constatare persoanei verificate, fără indicarea vreunui termen în acest sens, iar art. 11 alin. 1 din acelaşi act normativ, instituie posibilitatea introducerii de către C.N.S.A.S. a acţiunii în constatare atunci când sunt îndeplinite condiţiile legale.

Pentru motivele expuse anterior, Curtea va respinge ca neîntemeiată excepţia lipsei de interes.

Pe fondul cauzei, analizând actele şi lucrările dosarului, în raport de obiectul cererii de chemare în judecată şi de temeiurile de drept incidente în cauză, Curtea reţine următoarele:

Din Nota de Constatare nr. DI/1/1224 din 16.05.2013 întocmită de reclamant prin Direcţia de Investigaţii, rezultă că la data 29.11.1976, pârâtul a fost recrutat de către Biroul de Contrainformaţii Militare din cadrul U.M. 02928 Oradea, sub numele conspirativ „Marin Viorel", pentru „cunoaşterea şi prevenirea sustragerii sau pierderii de armament sau muniţie de către militarii în termen /.../". La aceeaşi dată, pârâtul a semnat un Angajament din care reiese că a acceptat colaborarea în secret cu organe ale Securităţii statului în direcţia informării asupra unor aspecte sau fenomene negative, ce interesa această structură a statului (fila 24 din dosarul cauzei).

Prin raportul întocmit la data de 12.07.1977 de către seful Biroului de Contrainformaţii Militare din cadrul U.M. 02928 Oradea, s-a propus încetarea legăturii cu pârâtul, întrucât la data de 30.06.1977, acesta a fost trecut în rezervă. Totodată, s-a propus transferul dosarului personal al pârâtului la I.J. al M.I. Cluj–Napoca, unde respectivul era student în anul I la Facultatea de Zootehnie din cadrul Universităţii Cluj-Napoca (fila 23 din dosarul cauzei).

Potrivit Raportului întocmit de şeful Serv. 1 din cadrul I.J. Cluj la data de 01.11.1977, pârâtul a declarat că este dispus să sprijine organele de securitate în continuare şi a fost instruit asupra problemelor pe care urmează să le semnaleze din mediul studenţesc, propunându-se „reînregistrarea" pârâtului în calitate de colaborator (fila 29 din dosarul cauzei).

La data de 04.12.1981, pârâtul a fost „reînregistrat" în calitate de colaborator de către I.J. Satu Mare, Securitatea Tăşnad, sub acelaşi nume conspirativ, la aceeaşi dată semnând şi un nou Angajament olograf (fila 26 din dosarul cauzei).

Urmare a acestor angajamente, pârâtul a întocmit mai multe note informative referitoare la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Dispoziţiile art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 definesc noţiunea de colaborator al Securităţii ca fiind persoana care a furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informaţii cuprinse în declaraţii, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei şi procesului, în stare de libertate, de reţinere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată şi condamnată, nu este considerată colaborator al Securităţii, potrivit prezentei definiţii, iar actele şi documentele care consemnau aceste informaţii sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiţie, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securităţii este şi persoana care a înlesnit culegerea de informaţii de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziţia Securităţii a locuinţei sau a altui spaţiu pe care îl deţinea, precum şi cei care, având calitatea de rezidenţi ai Securităţii, coordonau activitatea informatorilor.

În cauză, în Nota informativă din 04.05.1978, întocmită olograf de către pârât şi semnată cu numele conspirativ, dată în dosarul de urmărire informativă nr. R 2420, acesta a relatat că numitul B.D., student în anul I la

Zootehnie, are o atitudine anarhică şi liberalistă, la cămin şi la facultate, obişnuind să facă şi comentarii negative. În acest sens, la o şedinţă din aprilie 1978, acesta a afirmat că nu ar trebui interzise legăturile cu studenţii străini, în caz contrar, interpretându-se că statul are o politică rasistă.

De asemenea, prin Nota informativă întocmită olograf şi semnată la data de 14.05.1980, pârâtul a informat că studentul G.G. din anul III la Zootehnie, „obişnuieşte să facă anumite comentarii cu caracter tendenţios la adresa orânduirii din R.S.R.", arătând că „în ţară nu ar fi dreptate", deoarece „studenţii membri de partid şi cu funcţii în UASC ar fi favorizaţi la examen". Pârâtul a indicat şi persoanele care au fost de faţă la afirmaţiile studentului G.G.

În mod similar, prin Nota informativă din data de 14.05.1980, pârâtul a relatat că studentul S.V., din anul III la Zootehnie, audiază la cămin emisiunile postului de radio Europa Liberă, în prezenţa colegilor de cameră M.I., R.I., S.E. şi S.I. Prin aceeaşi notă, pârâtul a mai semnalat că studentul M.I. face comentarii pe marginea emisiunilor audiate.

Din probele administrate în cauză de reclamant, respectiv angajamentele semnate de către pârât şi notele informative depuse la dosar, reiese că prima condiţie impusă de dispoziţiile legale menţionate este îndeplinită, pe parcursul colaborării cu organele de Securitate, pârâtul furnizând informaţii despre atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Este de notorietate faptul că în perioada respectivă, comentariile negative cu privire la măsurile dispuse de conducerea partidului, precum şi ascultarea posturilor de radio străine şi comunicarea ideilor capitaliste transmise de acestea altor persoane, se încadrau în activităţile interzise de către regimul totalitar comunist, lucru confirmat şi de faptul că asupra persoanelor semnalate în notele informative întocmite de pârât au fost luate măsuri pe linie de Securitate. Pe cale de consecinţă, şi furnizarea de către pârât a unor informaţii de această natură, se referă la activităţi îndreptate împotriva regimului comunist.

Notele informative ale pârâtului au fost de natură a aduce atingere drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale persoanelor vizate, furnizarea acestor informaţii către organele de securitate expunând persoanele în cauză unor consecinţe negative pentru ei, vizând îngrădirea unor drepturi şi libertăţi fundamentale ale omului.

Astfel, urmare a informaţiilor furnizate cu privire la numitul B.D., care a fost semnalat şi de către alte surse ca având o atitudine contrară ideologiei comuniste, s-a propus „influenţarea pozitivă" a acestuia şi urmărirea reacţiei sale ulterior acestei măsuri.

De asemenea, urmare a informaţiilor relatate cu privire la persoana urmărită S.V., prin nota ofiţerului de securitate s-a propus purtarea unor discuţii cu studentul R.I., despre care sursa a afirmat că a fost de faţă la audierea postului Europa Liberă, în vederea declanşării actelor premergătoare măsurii administrative a avertizării.

În consecinţă, şi cea de-a doua condiţie prevăzută de art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 este îndeplinită, informaţiile cuprinse în notele informative

întocmite de pârât fiind de natură să aducă atingere drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, prevăzute în Constituţia României de la acea dată.

Curtea reţine astfel, că informaţiile furnizate de pârât au vizat îngrădirea dreptului la viaţă privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice,

Susţinerile pârâtului în sensul că prin notele informative date nu a oferit informaţii de natură să dăuneze persoanelor urmărite, nu pot fi reţinute.

Dispoziţiile art. 2 din O.U.G. nr. 24/2008 prevăd că este colaborator persoana care a furnizat informaţii indiferent sub ce formă, precum note, rapoarte scrise şi relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii.

Ca atare, pentru constatarea calităţii de colaborator în accepţiunea O.U.G. nr. 24/2008, nu prezintă relevanţă durata sau modalitatea colaborării cu Securitatea sau dacă există o singură notă sau mai multe înscrisuri semnate de pârât prin care a furnizat informaţii, fiind relevant aspectul că prin furnizarea de informaţii au fost încălcate drepturi sau libertăţi fundamentale ale persoanei urmărite.

Aşa cum s-a reţinut, informaţiile furnizate de pârât ating calitatea cerută de lege, respectiv prin acestea se denunţau activităţile şi atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi au vizat îngrădirea dreptului la viaţă privată.

În consecinţă, având în vedere cele reţinute anterior, Curtea va admite acţiunea şi va constata calitatea de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂŞTE:

Respinge excepţia lipsei de interes ca neîntemeiată.

Admite acţiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII**, cu sediul în Bucureşti, str. Matei Basarab, nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **MIHALCA GHEORGHE,** domiciliat în comuna ...., sat ...., nr. ......, Judeţul Satu Mare, cu domiciliul procedural ales la Cabinet Avocat ...., strada ...., judeţul Satu Mare.

Constată calitatea de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunţată în şedinţă publică, azi 3.04.2014.

PREŞEDINTE, **GREFIER,**
MĂIEREANU IULIANA **BARBULI ANIŞOARA**

Red. M.I./28.04.2014
Tehnored. B.A./4 ex.